

Tekst łatwy
do czytania
i zrozumienia

Materiały edukacyjne

Uczymy się tolerancji

Zajęcia z etyki w szkole specjalnej
przysposabiającej do pracy

Aleksandra Kwiecień
Klaudia Majewska

Minister
Edukacji i Nauki

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Materiały edukacyjne/ćwiczeniowe dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną opracowano w ramach zadania zleconego i dofinansowanego przez Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „**Czytam i wiem – tekst łatwy do czytania i zrozumienia w szkole. Opracowanie i upowszechnienie materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych w wersji łatwej do czytania i zrozumienia, instrukcji dotyczącej ich tworzenia i wykorzystania w pracy z uczniami oraz rekomendacji dotyczących wdrożenia rozwiązań w praktykę szkolną**”.

Materiały edukacyjne i ćwiczeniowe zostały opracowane zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.

Zadanie zrealizowało:

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Intelektualną
ul. Głogowa 2b
02-369 Warszawa

Wsparcie autorek przez Zespół ds. tekstu łatwego
do czytania i zrozumienia:

Specjalistka ds. tekstu łatwego

Dorota Tomaszewska

Konsultacja i redakcja

Barbara Ewa Abramowska
Karolina Makowiecka

Konsultacja dostępności

Justyna Kozak

Projekt okładki i ilustracje

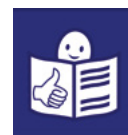
Elżbieta Grądział

Skład i łamanie

MONDI Plus Sp. z o.o.

Rok opracowania 2021

ISBN 978-83-66940-43-7

Spis treści

Etyka i wartości	4
Tolerancja	6
Co to znaczy być tolerancyjnym	7
Dyskryminacja	11
Różnice między ludźmi	12

Etyka i wartości

Etyka to nauka o moralności. O tym co można robić a czego nie można robić. Etyka wskazuje co jest dobre a co złe. Na lekcjach etyki dowiesz się, co to są **wartości** i co to jest **tolerancja**. Dowiesz się też co to znaczy być tolerancyjnym i nietolerancyjnym.

Wartości to rzeczy i sprawy, które są dla nas ważne. Wartości to zasady, którymi kierujesz się w życiu.

Wartości określają:

- Kim jesteś
- Co jest dla ciebie ważne
- Jak się zachowujesz.

Wartości mają wpływ na twoje decyzje. Wartości określają co wybierasz. Na przykład osoba uważa, że musi sama zarobić swoje pieniądze. Druga osoba ma inne wartości. Uważa, że może kraść i nie pracować.

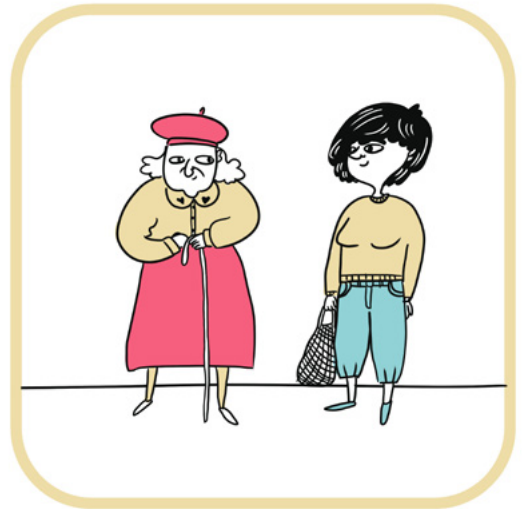

Wartości są ważne w kontaktach z ludźmi.
Wartości określają jak traktujemy innych ludzi.

Na przykład:

- pomagamy innym
- mówimy prawdę
- szanujemy innych ludzi.

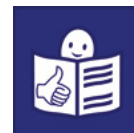

Wartości to na przykład:

- Szczerość
- Cierpliwość
- Przyjaźń
- Szacunek
- Sprawiedliwość
- Tolerancja.

Tolerancja to jedna z wartości.

Tolerancja

Tolerancja to szacunek do innych ludzi.

Każdy człowiek jest inny.

Ludzie różnią się od siebie.

Na przykład inaczej myślą.

Nie musisz się zgadzać z ich zdaniem.

Powinieneś tolerować zdanie inne niż własne.

Ludzie mogą mieć różne opinie
na różne tematy.

Ludzie mogą podejmować różne decyzje
i robić różne rzeczy.

Powinieneś tolerować opinie i działania ludzi.

Na przykład: lubisz tylko muzykę disco polo.

Ktoś inny lubi muzykę rockową (czytaj rokową).

Powinieneś to tolerować.

Nie powinniśmy tolerować opinii
i działań ludzi, jeśli krzywdzą innych.
Na przykład, jeśli biją innych ludzi.

Co to znaczy być tolerancyjnym

Tolerancyjny człowiek szanuje innych ludzi.
Szanuje zachowania i zdanie innych.
Tolerancyjny człowiek rozumie, że ludzie różnią się.

Ludzie różnią się na przykład:

– **narodowością**

Większość osób urodzonych w Polsce ma narodowość polską.

Osoby urodzone w innym kraju mają inną narodowość.

Na przykład osoby urodzone w Niemczech, mają narodowość niemiecką.

– **religią**

Ludzie wyznają różne religie.

Na przykład katolicyzm, prawosławie, islam i judaizm.

Ludzie różnią się także:

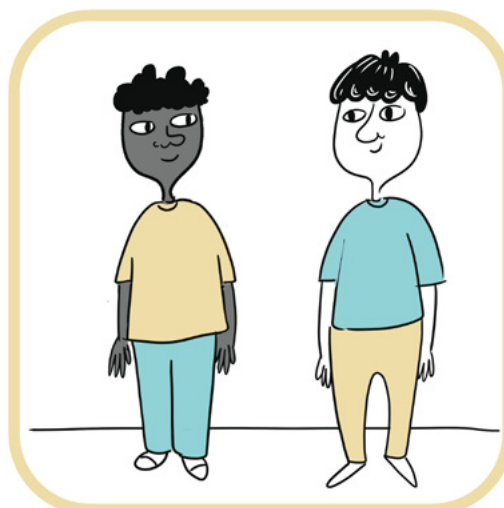
– **wyglądem**

Ludzie wyglądają różnie.
Na przykład są wysocy lub niski.
Grubi lub chudzi.

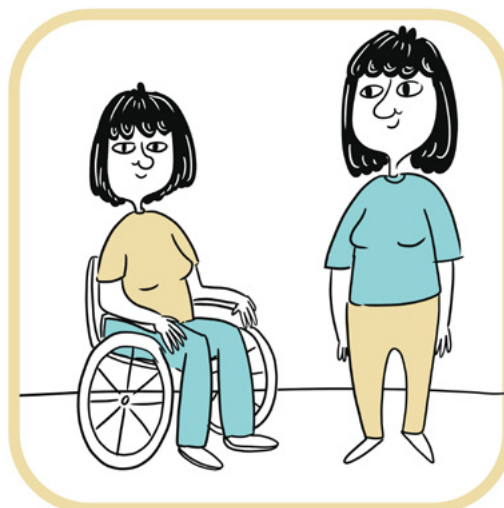
– **kolorem skóry**

Ludzie mają różny kolor skóry.
Na przykład skóra jest jasna, brązowa
lub prawie czarna.

– **sprawnością**

Ludzie mają różną sprawność.
Na przykład, niektórzy bardzo szybko biegają.
Inni nie mogą chodzić i jeżdżą na wózku.

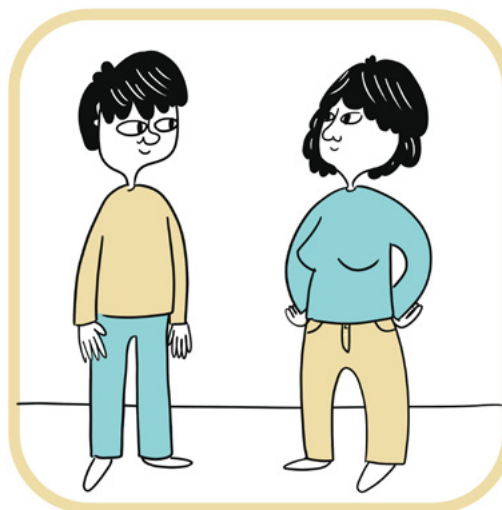

Ludzie różnią się także:

– **płcią**

Ludzie mają różną płć.

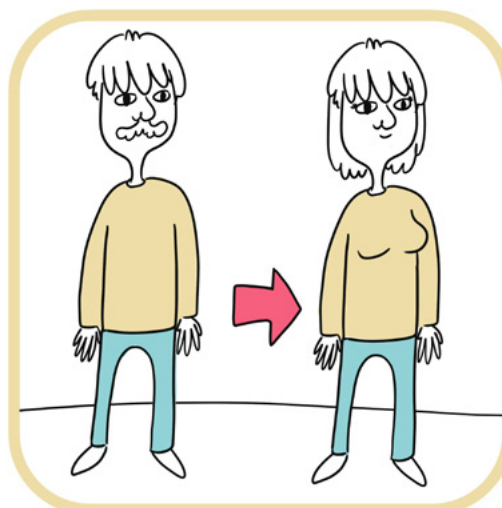
Na przykład są kobietami, mężczyznami lub osobami transpłciowymi.

Osoba transpłciowa:

- 1) ma ciało kobiety ale czuje się mężczyzną.
Myśli, czuje i ubiera się jak mężczyzna.
Chce żeby ludzie traktowali ją jak mężczyznę.
- 2) ma ciało mężczyzny ale czuje się kobietą.
Chce mieć ciało kobiety i ubierać się jak kobieta.

Osoby transpłciowe mogą mieć operacje, które zmieniają ich ciało.

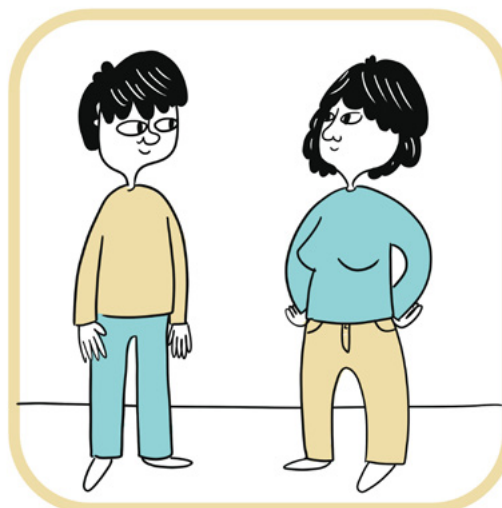
– **orientacją seksualną**

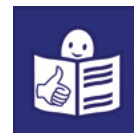
Orientacja seksualna opisuje:

- 1) kto ci się podoba
- 2) w kim się zakochujesz
- 3) z kim chcesz być.

Na przykład kobieta może kochać mężczyznę.

Taka orientacja to **orientacja heteroseksualna**.

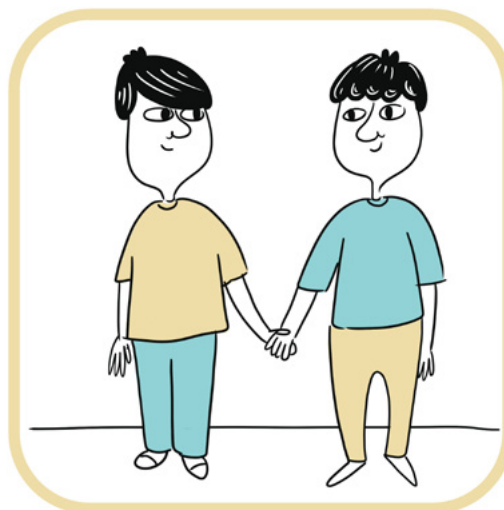

Są też osoby o orientacji homoseksualnej.

To **geje i lesbijki**.

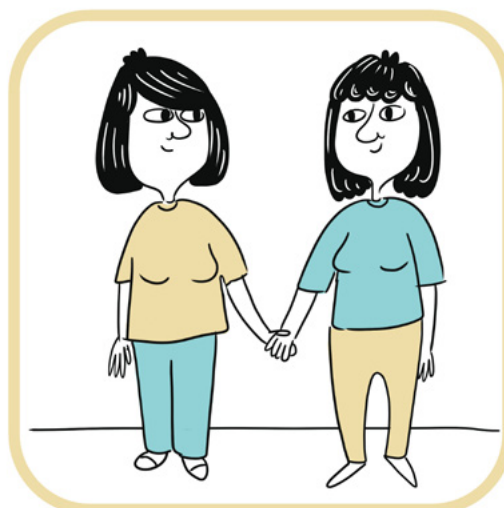
Geje to mężczyźni, którzy zakochują się w mężczyznach.

Chcą okazywać miłość mężczyznom.

Lesbijki to kobiety, które zakochują się w kobietach.

Lesbijki chcą okazywać miłość kobietom.

Człowiek nietolerancyjny nie toleruje ludzi, którzy są inni. Traktuje ich gorzej.
Takie zachowanie nazywa się **dyskryminacją**.

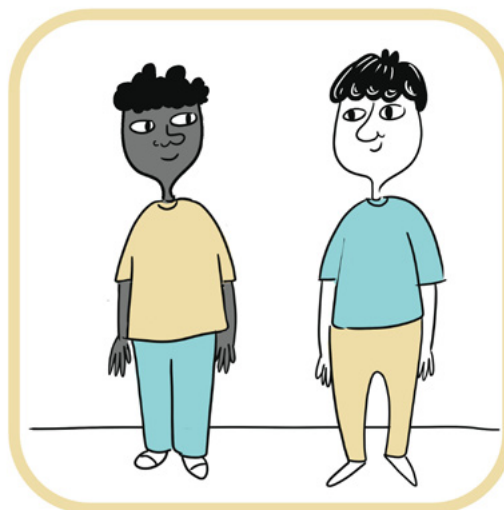

Dyskryminacja

Dyskryminacja to gorsze traktowanie innych ludzi z powodu jakiejś ich cechy. Na przykład, z powodu innego koloru skóry niż twój.

Dyskryminacja z powodu koloru skóry to **rasizm**.

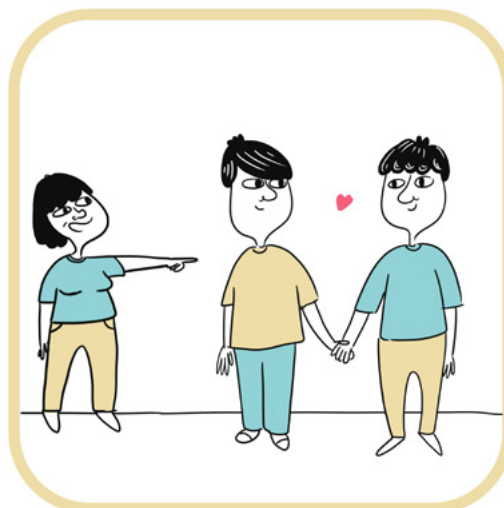

Niektóre osoby gorzej traktują ludzi o innej płci.

Na przykład kobieta zarabia mniej pieniędzy niż mężczyzna. Choć wykonuje taką samą pracę. Dyskryminacja z powodu płci to **seksizm**.

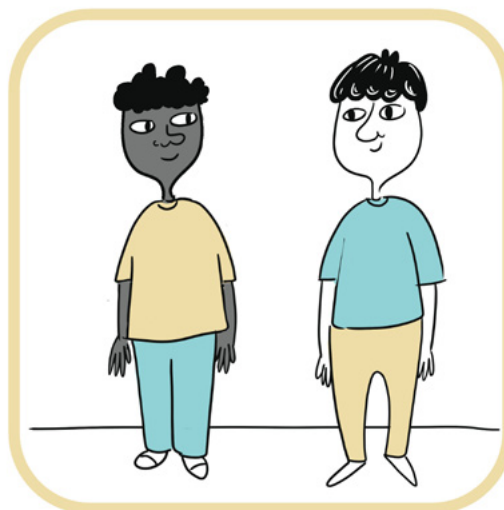
Niektóre osoby gorzej traktują ludzi o orientacji homoseksualnej. Na przykład obrażają gejów i lesbijki. Dyskryminacja z powodu orientacji homoseksualnej to **homofobia**.

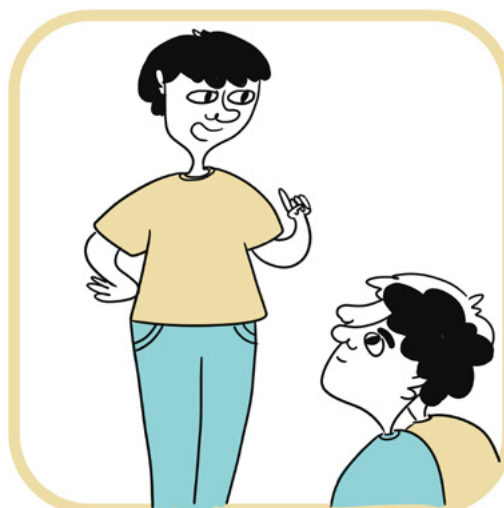

Różnice między ludźmi

Należy szanować każdego człowieka.
Nie jest ważne skąd pochodzi
lub jaki ma kolor skóry.
Ludzie różnią się między sobą.
Różnice sprawiają, że świat jest ciekawy.

Tolerancyjny człowiek docenia
wszystkich ludzi.
Wie, że różnice między ludźmi są ważne.
Dzięki nim można nauczyć się nowych
umiejętności. Na przykład innego języka.

Człowiek tolerancyjny na przykład:

- siada w autobusie obok osoby z niepełnosprawnością
- nie zwraca uwagi na kolor skóry innych osób
- szanuje osoby innej płci.

